

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 4To/26/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1320010094
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 05. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Karol Kováč
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2020:1320010094.1

Uznesenie

Krajský súd v Bratislave v senáte zloženom z predsedu JUDr. Karola Kováča a sudcov JUDr. Tibora Kubíka a JUDr. Vladimíra Buchvalda, v trestnej veci obvineného O. L., pre prečin krádeže podľa § 212 ods. 1 písm. g/, ods. 2 písm. b/ Tr. zák., o sťažnosti prokurátora proti uzneseniu Okresného súdu Bratislava III z 02.02.2020 sp. zn. 0T/29/2020, na neverejnom zasadnutí konanom 28. mája 2020 taktó

rozhodol:

P. § 193 ods. 1 písm. c/ Tr. por. sa sťažnosť prokurátora z a m i e t a .

odôvodnenie:

Uznesením Okresného súdu Bratislava III z 02.02.2020 sp. zn. 0T/29/2020 bolo rozhodnuté tak, že podľa § 348 ods. 1 písm. a/ Tr. por. s poukazom na § 241 ods. 1 písm. b/ Tr. por. za použitia § 214 ods. 1 Tr. por. sa trestná vec proti obvinenému O. L., ktorý je trestne stíhaný podľa obžaloby Okresnej prokuratúry Bratislava III zo dňa 30.01.2020 sp. zn. 3Pv 64/20/1103, pre prečin krádeže podľa krádeže podľa § 212 ods. 1 písm. g/, ods. 2 písm. b/ Tr. zák., ktorého sa mal dopustiť na tom skutkovom základe, že dňa 29.01.2020 v čase o 21.55 hod. v Bratislave na ulici Račianska č. X v predajni Z. W. odcudzil voľne položený tovar a to 1 ks plechovka kofola 0,25 l v hodnote 0,52 € a 1 ks Margot Artemis 50 g v hodnote 0,52 € takým spôsobom, že si ich vložil za opasok na nohaviciach a následne s ním prešiel cez pokladničnú zónu bez zaplatenia, kde bol zadržaný pracovníkom SBS služby, čím týmto konaním spôsobil spol. TESCO Stores SR, a.s., škodu krádežou vo výške 1,04 €, pričom pokutovým blokom č. XXXXXXXX1 zo dňa 07.10.2019 mu bola uložená sankcia pokuta za priestupok proti majetku podľa § 50 ods. 1 zákona č. 372/1990 Zb. o priestupkoch a skutku sa dopustil napriek tomu, že trestným rozkazom Okresného súdu Bratislava III sp. zn. 0T/3/2020 zo dňa 05.01.2020 právoplatným dňom 05.01.2020 bol odsúdený za prečin krádeže podľa § 212 ods. 1 písm. g/ Tr. zák. k peňažnému trestu vo výške 250,- €,

postúpila príslušnému okresnému úradu, pretože nejde o trestný čin, ale žalovaný skutok by sa mal prejednať ako priestupok.

Proti tomuto uzneseniu podal v zákonnej lehote sťažnosť prokurátor. V písomných dôvodoch svojej sťažnosti sa prokurátor domáhal, aby krajský súd zrušil napadnuté uznesenie a uložil okresnému súdu, aby vo veci znovu konal a rozhodol. Sťažovateľ konštatoval, že s úvahou a záverom súdu, že závažnosť vyššie uvedeného skutku je nepatrná a preto nejde o prečin, nie je možné súhlasiť, pričom má za to, že súd náležite nevyhodnotil všetky kritéria určujúce trestnosť prečinu, ktoré sú taxatívne vymenované v ustanovení § 10 ods. 2 Tr. zák. Prokurátor dodal, že výška spôsobenej škody je veľmi nízka a odcudzené veci obvinený vrátil poškodenej spoločnosti avšak tu je potrebné zdôrazniť, že sa tak stalo iba preto, lebo bol pristihnutý pri čine a v podstate inú možnosť ani nemal, teda nešlo o zásluhu obvineného. Súd vôbec nevyhodnotil ani ďalšie hodnotiace kritérium podľa § 10 ods. 2 Tr. zák. a to okolnosti, za ktorých bol čin spáchaný. Takouto dôležitou okolnosťou bola skutočnosť, že obvinený predmetný čin spáchal dňa 29.01.2020, teda iba 23 dní potom, čo bol dňa 05.01.2020 právoplatne odsúdený za podobný čin. Budovu Okresného súdu Bratislava III dňa 05.01.2020 opustil s právoplatným trestným rozkazom, avšak zjavne bez akéhokoľvek výchovného vplyvu súdu, bez

nepríjemných pocitov z pobytu v cele policajného zaistenia a najmä, bez odhodlania viesť riadny život. Skutočnosť, že obvinený podľa svojho tvrdenia bol hladný a preto kradol potraviny, neospravedlňuje jeho konanie, zvlášť preto, že obvinený je mladý, zdravý človek, žijúci na území hlavného mesta Slovenskej republiky Bratislavy, ktorému v princípe nič nebráni v tom, aby sa riadne zamestnal a finančné prostriedky na uspokojovanie základných životných potrieb získal poctivou prácou. Pri jeho prvom (zaznamenanom) priestupku, išlo o odcudzenie pánskeho parfumu, pričom tento rozhodne nie je artiklom na uspokojenie základných životných potrieb. V odôvodnení napadnutého uznesenia sa uvádza, že súd nepodporuje podobné nežiaduce protiprávne konanie a v prípade, ak sa obvinený bude opakovane dopúšťať priestupku proti majetku, teda zlyhá výchovné pôsobenie miernejších prostriedkov na jeho nápravu, je možné uvažovať o trestnej represii voči obvinenému. K uvedenému prokurátor poznamenal, že vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti je evidentné, že výchovné pôsobenie miernejších prostriedkov, ba dokonca aj predchádzajúceho odsúdenia zlyhalo a v prípade obvineného, je už na mieste uvažovať o trestnoprávnom postihu posudzovaného skutku. Ad absurdum by podľa uvažovania súdu bolo možné vylúčiť trestnoprávnu represiu s poukazom na princíp ultima ratio pri všetkých podobných skutkoch, pričom postup súdu v posudzovanom prípade je nie len pre obvineného, ale aj pre spoločnosť (potencionálnych páchatel'ov) takým odkazom, že nie je potrebné rešpektovať zákony, pretože opakovaná krádež potravín je ospravedlniteľná a defacto nepostihnuteľná prostriedkami trestného práva. Záverom prokurátor navrhol, aby Krajský súd v Bratislave tejto sťažnosti vyhovel, napadnuté uznesenie zrušil a uložil súdu prvého stupňa, aby vo veci znovu konal a rozhodol.

Krajský súd v Bratislave ako nadriadený orgán podľa § 192 ods. 1 písm. a/, písm. b/ Tr. por. preskúmal správnosť výroku napadnutého uznesenia, proti ktorému sťažovateľ podal sťažnosť, ako aj konanie predchádzajúce tomuto výroku napadnutého uznesenia a zistil, že sťažnosť prokurátora nie je dôvodná.

Podľa 348 ods. 1 písm. a/ Tr. por. ak sa koná po odovzdaní osoby súdu podľa § 204 ods. 1, sudca pre prípravné konanie vypočuje obvineného, najmä na okolnosti zadržania a skutočnosti odôvodňujúce návrh na vzatie do väzby, ak je podaný, a prednostne, najneskôr v lehote podľa § 87 ods. 2, určí termín vykonania hlavného pojednávania spravidla do pätnástich pracovných dní od podania obžaloby, ak vec nevybaví trestným rozkazom alebo neurobí z niektoré z rozhodnutí podľa § 241 ods. 1 písm. a/ až g/; termín bezodkladne oznámi prokurátorovi a obžalovanému, ktorému zároveň doručí obžalobu, a ak je prítomný obhajca, oznámi termín hlavného pojednávania a doručí obžalobu aj obhajcovi.

Podľa § 241 ods. 1 písm. b/ Tr. por. obžalobu podanú na súde pre prečin a zločin s výnimkou obzvlášť závažného zločinu, za ktorý zákon ustanovuje trest odňatia slobody s dolnou hranicou trestnej sadzby najmenej dvanásť rokov preskúma samosudca a podľa jej obsahu a obsahu spisu postúpi vec inému orgánu, ak sú tu okolnosti uvedené v § 214 ods. 1.

Podľa 214 ods. 1 Tr. por. prokurátor, alebo policajt postúpi vec inému orgánu, ak výsledky vyšetrovania, alebo skráteného vyšetrovania preukazujú, že nejde o trestný čin, ale ide o skutok, ktorý by mohol byť priestupkom alebo iným správnym deliktom alebo by mohol byť prejednaný v disciplinárnom konaní.

Podľa § 193 ods. 1 písm. c/ Tr. por. nadriadený orgán zamietne sťažnosť, ak nie je dôvodná.

Sťažnostný súd úvodom konštatuje, že konanie, ktoré predchádzalo napadnutému uzneseniu, bolo vykonané sudcom pre prípravné konanie v súlade s príslušnými ustanoveniami Trestného poriadku. Rozhodnutiu okresného súdu, ktorým bola podľa § 348 ods. 1 písm. a/ Tr. por. s poukazom na § 241 ods. 1 písm. b/ Tr. por. za použitia § 214 ods. 1 Tr. por. trestná vec obvineného O. L., stíhaného pre prečin krádeže podľa § 212 ods. 1 písm. g/, ods. 2 písm. b/ Tr. zák., postúpená príslušnému okresnému úradu, pretože nešlo o trestný čin, ale žalovaný skutok by sa mal prejednať ako priestupok, nemožno vytknúť žiadnu chybu či nedostatok, pričom aj odôvodnenie samotného uznesenia vyhotovil sudca pre prípravné konanie zodpovedajúcim spôsobom a tak krajský súd v zásade na odôvodnenie napadnutého uznesenia v celom rozsahu odkazuje.

Sudca pre prípravné konanie postupoval správne, keď skúmal, či v posudzovanej veci boli alebo neboli splnené podmienky upravené v ustanovení § 10 ods. 2 Tr. zák., podľa ktorého, nejde o prečin, ak vzhľadom na spôsob vykonania činu a jeho následky, okolnosti, za ktorých bol čin spáchaný, mieru zavinenia a pohnútku páchatel'a je jeho závažnosť nepatrná.

Formálne chápanie kategórie trestných činov má v ustanovení § 10 ods. 2 Tr. zák. zakotvenú výnimku. Táto výnimka sa dá chápať dvoma spôsobmi. Podľa prvého je vyjadrená v § 8 Tr. zák. v poslednej alinei slovami „ak tento zákon neustanovuje inak“. Práve § 10 ods. 2 Tr. zák. je v priamej nadväznosti na túto alineu a zavádza do formálneho chápania trestného činu možnosť uplatnenia tzv. materiálneho korektívu. Pri tomto poňatí materiálny korektív znamená, že prečin má len formálne znaky, teda znaky skutkovej podstaty trestného činu, avšak na korekciu prílišnej tvrdosti tohto postupu môžu byť v konkrétnom prípade použité určité materiálne kritériá, ktoré, keď sú závažné, a zistí sa nízka závažnosť prečinu, spôsobujú, že konkrétny čin nie je prečinom. Druhý spôsob považuje § 10 ods. 2 Tr. zák. za materiálny znak prečinu, za jeden zo zákonných znakov trestného činu (avšak výlučne prečinu) uvedeného v § 8 Tr. zák. Nech už zvolíme ktorýkoľvek z týchto teoretických prístupov, praktické dôsledky tohto ustanovenia sú rovnaké. Ak je závažnosť činu vykazujúceho formálne znaky (znaky skutkovej podstaty) prečinu nepatrná, nejde o prečin. Obligatórne, teda závažnosť prečinu musí byť zvažovaná pri rozhodovaní o každom čine vykazujúcom formálne znaky prečinu.

Pri určení závažnosť prečinu ako merateľného kritéria materiálneho znaku (materiálneho korektívu) je potrebné si uvedomiť, že materiálny znak (materiálny korektív) je daný súborom viacerých skutočností, ktoré treba v každom jednotlivom prípade zvážiť ako jeden celok, aj keď v každom jednotlivom prípade môže byť pomer, s ktorým sa prihliada na tieto jednotlivé skutočnosti a na vzájomný vzťah medzi nimi, rôzny. Materiálny znak (materiálny korektív) je určený spôsob vykonania činu a jeho následkom, okolnosťami, za ktorých bol čin spáchaný, mierou zavinenia páchatela a pohnútkou páchatela.

Z uvedeného teda vyplýva, že tento stupeň závažnosti nemožno konkrétne vyjadriť a je len na zvážení príslušného orgánu činného v trestnom konaní a súdu, ako všetky tieto taxatívne vymedzené okolnosti vymedzujúce závažnosť prečinu bude posudzovať a či teda na základe materiálneho znaku (materiálneho korektívu) uzná, či ide o prečin, alebo nie. V prípade pozitívneho vyhodnotenia uvedených kritérií a konštatovania, že vzhľadom na spôsob vykonania činu, následky, okolnosti, za ktorých bol čin spáchaný, mieru zavinenia a pohnútku páchatela je jeho závažnosť nepatrná, nejde teda o prečin, čin súdne trestný, a môže byť vyhodnotený ako priestupok, resp. iný administratívno-právny delikt a takto aj kvalifikovaný a naďalej riešený.

Z doposiaľ vykonaného dokazovania vyplynulo, že obvinený O. L. sa k žalovanému skutku priznal, v prípravnom konaní uviedol toľko, že ho napadla „blbá“ myšlienka, nakoľko celý deň nejedol a nemal pri sebe žiadne peniaze, tak išiel kradnúť do predajne. Obvinený v rámci svojho výsluchu pred sudcom pre prípravné konanie sa k predmetnému skutku bližšie nevyjadroval, avšak vyjadril ľútosť nad svojim konaním. Z výsluchu splnomocnenej zástupkyne poškodenej spoločnosti a svedkyne Z. Z. vyplynulo, že bola informovaná o krádeži v ich predajni Expres Tesco. Podľa získaných informácií, mal jeden muž v ich predajni odcudziť plechovku kofoly a cukrovinku zn. Margot, spolu v hodnote 1,04-, eur. Páchatela zadržal pracovník súkromnej bezpečnostnej služby. Nakoľko tovar bol vrátený do predajne v nepoškodenom stave, žiadna škoda poškodenej spoločnosti nevznikla. Svedok U. V. vypovedal, že ako zamestnanec súkromnej bezpečnostnej služby dňa 29.01.2020 vo večerných hodinách spozoroval jedného muža, ako z regálu s cukrovinkami zobral čokoládovú tyčinku Margot, ktorú následne vložil do zadného vrečka nohavíc, resp. dozadu za opasok nohavíc. Neskôr tento muž zobral aj plechovku kofoly, ktorú si tiež zasunul dozadu za opasok. Následne páchatel sa presunul do pokladničnej zóny a z predajne odišiel bez zaplatenia. Svedok páchatela dostihol a požiadal ho, aby spolu išli do zázemia predajne, kde ho vyzval, aby vyložil nezaplatený tovar. Uvedený muž spod mikiny vybral cukrovinku a plechovku kofoly. Tovar bol nepoškodený vrátený do predajne. Tento muž bol napokon zadržaný až do príchodu polície. Z obsahu spisu ďalej vyplynulo, že konanie páchatela bola zachytené aj na kamerovom zázname. Z pokladničného dokladu poškodenej spoločnosti TESCO STORES SR, a. s. Bratislava sa dalo zistiť, že hodnota odcudzeného tovaru bola v celkovej výške 1,04-, eur.

Z dôkazov k osobe obvineného bolo zrejmé, že tento páchatel bol iba jeden krát súdne trestaný, a rovnako iba jeden krát priestupkovo postihnutý. Z odpisu registra trestov, ako aj z rovnopisu súdneho rozhodnutia vyplynulo, že obvinený bol trestným rozkazom Okresného súdu Bratislava III z 05.01.2020 sp. zn. OT/3/2020 odsúdený k peňažnému trestu vo výmere 250,- eur s náhradným trestom odňatia slobody v trvaní 2 mesiace a to pre prečin krádeže podľa § 212 ods. 1 písm. g/ Tr. zák. išlo o skutok (čin) zo dňa 03.01.2012 a ktorého sa mal dopustiť tak, že z predajne Terno odcudzil rôzne potraviny (2 ks pasty z údeného mäsa, 1 ks Eiskafé a 1 ks jablkový závin) v celkovej hodnote 2,70,- eur. Citovaný trestný rozkaz nadobudol právoplatnosť dňa 05.01.2020. Ďalej treba konštatovať, že z výpisu ústrednej

evidencie priestupkov Ministerstva vnútra SR vyplynulo, že obvinený má evidovaný jeden priestupok proti majetku podľa § 50 ods. 1 zákona č. 372/1990 Zb. o priestupkoch, pričom išlo o priestupok zo dňa 07.10.2019, za čo bol potrestaný pokutou vo výške 30,- eur. Z úradného záznamu a z hlásenia o krádeži (na č. l. 28 - 29) sa dalo bližšie zistiť, že priestupca dňa 07.10.2019 po príchode do predajne dm - drogerie markt odcudzil pánsky parfom zn. Hugo Boss a jednu voňavku zn. Bvlgari v celkovej hodnote 119,20,- eur.

Výsledky skráteného vyšetrovania preukazujú, že obvinený sa na predmetný čin nepripravoval, ani si ho vopred neplánoval. Spúšťačím mechanizmom protiprávneho konania obvineného bolo to, že bol hladný a nemal k dispozícii žiadne peniaze, za ktoré by si mohol zakúpiť potraviny. Rozhodujúcim v tomto smere bol preto druh odcudzeného tovaru (jedna cukrovinka a jedna plechovka sladeného nápoja), keďže motívom konania obvineného nebola snaha získať finančný prospech, ale chcel iba uspokojiť svoju základnú životnú potrebu - zabezpečiť si potravu a najesť sa. Obžalovaný týmto činom spôsobil škodu vo výške 1,04,- eur, pričom rozsah škody spôsobenej na majetku poškodeného subjektu je tiež určujúcim hľadiskom pre určenie závažnosti prečinu. Nemožno tiež prehliadnuť ani to, že obvinený odcudzený tovar vrátil do predajne v nepoškodenom stave a tak si v tomto konaní poškodená spoločnosť TESCO STORES SR, a. s. Bratislava, nárok na náhradu škody ani neuplatnila. Hoci mieru závažnosti spáchaného skutku zvyšuje aj kriminálna minulosť páchatel'a, resp. iné negatívne poznatky, avšak v osobe obvineného O. L. nemožno vzhľadnúť takého narušeného páchatel'a - recidivistu, ktorý by sústavne, hlavne v dlhšom časovom období páchal majetkové delikty, či už vo forme trestných činov, alebo priestupkov, prípadne majetková trestná činnosť by sa stala bežnou, dokonca pravidelnou súčasťou jeho života. Treba zopakovať, že obvinený bol doposiaľ iba jedenkrát súdne trestaný a jedenkrát priestupkovo postihnutý. Na strane druhej, obvinenému priťažuje to, že teraz posudzovaný skutok (zo dňa 29.01.2020) spáchal vo veľmi krátkom časovom období od spáchania skutku (zo dňa 03.01.2020), za ktorý bol odsúdený trestným rozkazom Okresného súdu Bratislava III z 05.01.2020 sp. zn. 0T/3/2020, pričom toto citované odsudzujúce rozhodnutie zrejme na obvineného nemalo žiadny výchovný vplyv, keďže po uplynutí takmer štyroch týždňov znovu sa dopustil obdobného činu.

Vzhľadom na vyššie uvedené zistenia, ako aj na základe zhodnotenia všetkých hľadísk uvedených v § 10 ods. 2 Tr. zák. dospel aj nadriadený súd k záveru, že závažnosť teraz posudzovaného skutku (činu), vykazujúceho formálne znaky prečinu krádeže podľa § 212 ods. 1 písm. g/, ods. 2 písm. b/ Tr. zák., bola iba nepatrná. V posudzovanej veci preto aj krajský súd v žalovanom skutku zistil iba priestupok proti majetku podľa § 50 ods. 1 zákona č. 372/1990 Zb. o priestupkoch, v znení neskorších predpisov.

Súd druhého stupňa (rovnako ako sťažovateľ) si zároveň uvedomuje, že spoločnosť negatívne a pomerne citlivo vníma stále rozširujúcu sa trestnú činnosť majetkového charakteru a dožaduje sa prísnych postihov pre páchatel'ov takýchto deliktov, avšak to neznamená, že sudy môžu rezignovať na základné kritéria stanovené zákonom (Trestným zákonom a Trestným poriadkom), vrátane ustanovenia § 10 ods. 2 Trestného zákona pokiaľ ide o prečin a iba formálne a paušálne, bez osobitných, resp. individuálnych hľadísk posudzovať ten ktorý žalovaný skutok (čin), osobu páchatel'a, jeho doterajší život, stupeň narušenia a možnosti nápravy. Pokiaľ sudca pre prípravné konanie v posudzovanej veci postupoval v zmysle ustanovenia § 241 ods. 1 písm. b/ Tr. por., takto zvolený postup v žiadnom prípade nepredstavuje odkaz pre obvineného O. Jesenského, ani pre ostatných páchatel'ov, že recidíva drobných krádeží potravín je ospravedliteľná, akceptovateľná a nepostihnuteľná, keďže aj žalovaný skutok sa bude prejednávať ako priestupok pred príslušným okresným úradom. Tu treba poukázať aj na ustanovenie § 20 ods. 2 zákona č. 372/1990 Zb. o priestupkoch, podľa ktorého, do uplynutia dvojročnej lehoty (ide o lehotu, po uplynutí ktorej dochádza k zániku zodpovednosti za priestupok), sa nezapočítava doba, počas ktorej sa pre ten istý skutok viedlo trestné stíhanie.

Možno preto uzavrieť, že sťažnostné námietky prokurátora predstavujú len inú hladinu hodnotenia skutočností zakotvených v ustanovení § 10 ods. 2 Tr. zák., čo je pre túto procesnú stranu pochopiteľné. Takéto hodnotenie však nadriadený súd nemôže akceptovať, najmä ak sa v sťažnosti zvyrazňujú a zároveň preceňujú len tie skutočnosti, ktoré vyznievajú v neprospech obvineného, avšak tie skutočnosti, ktoré vyznievajú v jeho prospech sú podceňované, resp. zatlačované do úzadia, pričom materiálny znak (materiálny korektív) je daný súborom viacerých skutočností, ktoré treba zvážiť a zhodnotiť ako jeden celok.

Na podklade týchto úvah, sťažnostný súd nezistil dôvody pre zrušenie napadnutého uznesenia a preto postupom podľa § 193 ods. 1 písm. c/ Tr. por. sťažnosť prokurátora ako nedôvodnú zamietol.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu sťažnosť nie je prípustná.